บทที่ 1 บทนำ

หัวเรื่อง

- แม่บทการบัญชี
- วัตถุประสงค์ของงบการเงิน
- ข้อสมมติ
- ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน
- ข้อจำกัดสำหรับข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเชื่อถือได้
- องค์ประกอบของงบการเงิน
- การรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน
- การวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน
- แนวคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน
- งบการเงิน
- ส่วนประกอบของงบการเงิน
- ดอกเบี้ย: แนวคิดของมูลค่าอนาคตและมูลค่าปัจจุบัน
- แนวคิดของดอกเบี้ย
- เงินรวมจำนวนเดียว
- เงินงวด

แม่บทการบัญชี

แม่บทการบัญชี (Accounting Framework) เป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำและนำเสนองบการเงินซึ่งผู้ใช้งบการเงินควรรับทราบและเข้าใจเหตุผลในการจดบันทึกรายการต่าง ๆ ทางการบัญชี

แม่บทการบัญชี(ปรับปรุง 2552) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นตามแม่บทบัญชี (Framework for the preparation and of statements (Bound volume 2009)) ได้อธิบายเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

* วัตถุประสงค์ของงบการเงิน
* ลักษณะเชิงคุณภาพที่กำหนดว่าข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้
* องค์ประกอบและการวัดมูลค่าของงบการเงิน
* แนวความคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน

วัตถุประสงค์ของงบการเงิน

งบการเงินจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ข้อมูลในงบการเงินจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทั้งภายในและภายนอกกิจการเนื่องจากจะนำไปใช้ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

ข้อสมมติ

เกณฑ์คงค้าง

หลักเงินค้างเป็นวิธีการบัญชีที่ใช้หลักในการปันส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายให้อยู่ในงวดบัญชีนั้น ๆ เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงานของแต่ละงวดอย่างเหมาะสม โดยไม่ต้องคำนึงว่ารายรับนั้นได้เงินสดมาแล้วหรือยัง และค่าใช้จ่ายได้จ่ายเป็นเงินสดไปแล้วหรือยัง

การดำเนินงานต่อเนื่อง

กิจการที่จัดตั้งขึ้นมาย่อมมีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินงานอยู่ต่อไปโดยไม่มีกำหนดเวลาล้มเลิก กิจการที่ตั้งขึ้นมาย่อมจะดำเนินงานต่อเนื่องกันไปอย่างน้อยก็นานพอที่จะดำเนินงานตามแผน และข้อผูกพันที่ทำไว้จนสำเร็จ นักบัญชีจึงมีข้อสมมุติว่า กิจการไม่ตั้งใจที่จะเลิกดำเนินงาน

ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

หมายถึงลักษณะที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน มี 4 ประการคือ เข้าใจได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้ และเปรียบเทียบกันได้

เข้าใจได้

ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูล

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบ จะต้องเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งบสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

เชื่อถือได้

ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเชื่อถือได้ ข้อมูลจะมีคุณสมบัติของความเชื่อถือได้เมื่อปราศจากความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญและความลำเอียง และผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อถือได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดง

ลักษณะของข้อมูลที่เชื่อถือได้ คือ เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ มีความเป็นกลาง มีความระมัดระวังและมีความครบถ้วน

* การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

งบแสดงฐานะการเงินควรแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เข้าเกณฑ์การรับรู้ให้เป็นสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ณ วันที่รายงาน

* เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ

ข้อมูลนั้นต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่ทำขึ้น

* ความเป็นกลาง

ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือเมื่อข้อมูลที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง งบการเงินจะขาดความเป็นกลางหากการเลือกหรือการแสดงข้อมูลในงบการเงินนั้นมีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจหรือใช้ดุลพินิจตามที่กิจการต้องการ

* ความระมัดระวัง

การดำเนินธุรกิจมักมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้นเสมอ การจัดทำงบการเงินจึงจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวัง รับรู้เรื่องความไม่แน่นอนนี้ไว้ด้วย

* ความครบถ้วน

ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนการจัดทำรายการ

เปรียบเทียบกันได้

ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการนั้น

ข้อจำกัดสำหรับข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเชื่อถือได้

ทันต่อเวลา

การรายงานข้อมูลล่าช้าอาจทำให้ข้อมูลสูญเสียความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ฝ่ายบริหารต้องพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงาน

ความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไป

นักบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาระหว่างประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไปในการจัดหาข้อมูลนั้น

ความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ

ผู้จัดทำงบการเงินต้องหาความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพต่าง ๆ นักบัญชีจึงต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ

การแสดงข้อมูลที่ถูกต้องตามควร

การนำลักษณะเชิงคุณภาพและมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมมาใช้ปฏิบัติจะส่งผลให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่ถูกต้องและยุติธรรม หรืออีกนัยหนึ่ง งบการเงินนั้นให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามควรนั่นเอง

องค์ประกอบของงบการเงิน

องค์ประกอบซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดฐานะการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของ องค์ประกอบซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย

ฐานะการเงิน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของ

* ***สินทรัพย์*** หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในการควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากทรัพยากรนั้นในอนาคต

* ***หนี้สิน*** หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งภาระผูกพันนี้จะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรในอนาคต

* ***ส่วนของเจ้าของ*** หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งหมดออกแล้ว

ผลการดำเนินงาน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงานได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย คำนิยามขององค์ประกอบต่าง ๆ มีดังนี้

* ***รายได้*** หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน ซึ่งมีผลให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น

* ***ค่าใช้จ่าย*** หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์

การรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน

การรับรู้รายการ หมายถึง การรวมรายการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จด้วยตัวอักษรและจำนวนเงิน การรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นเมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการ
2. รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

ความน่าจะเป็นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต การประเมินระดับความไม่แน่นอนของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตทำได้โดยอาศัยหลักฐานที่มีอยู่ในขณะจัดทำงบการเงิน

ความเชื่อถือได้ของการวัดมูลค่า การประมาณที่สมเหตุสมผลเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำงบการเงินและไม่ทำให้งบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ

การวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน

การวัดมูลค่า คือ การกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงินเพื่อรับรู้องค์ประกอบของงบการเงินในงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เกณฑ์ที่ใช้วัดค่าต่างๆ มีดังนี้

1. **ราคาทุนเดิม** หมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายไปหรือบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งที่นำไปแลกสินทรัพย์ ณ เวลาที่ได้สินทรัพย์นั้น และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพัน

2. **ราคาทุนปัจจุบัน** หมายถึงการแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องจ่ายในขณะนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ชนิดเดียวกันหรือสินทรัพย์ที่เท่าเทียมกัน และการแสดงหนี้สินด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องใช้ชำระภาระผูกพันในขณะนั้น
3. **มูลค่าที่จะได้รับ** หมายถึงการแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่อาจได้มาในขณะนั้นการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าที่ต้องจ่ายคืน
4. **มูลค่าปัจจุบัน** หมายถึงการแสดงสินทรัพย์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคตแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ

แนวคิดเกี่ยวกับการรักษาระดับทุนและการวัดผลกำไร แนวคิดเกี่ยวกับทุนก่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการรักษาระดับทุน ดังนี้

- **การรักษาระดับทุนทางการเงิน** แนวคิดนี้กำไรเกิดขึ้นเมื่อจำนวนที่เป็นตัวเงินของสินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีสูงกว่าจำนวนที่เป็นตัวเงินของสินทรัพย์สุทธิเมื่อเริ่มรอบระยะบัญชี

- **การรักษาระดับทุนทางการผลิต** ตามแนวคิดนี้กำไรเกิดขึ้นเมื่อกำลังการผลิตที่กิจการสามารถใช้ในการผลิตหรือใช้ผลิตจริงเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีสูงกว่ากำลังการผลิตเมื่อเริ่มรอบระยะเวลาบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน

แนวคิดเกี่ยวกับทุน แนวคิดทางการเงินที่เกี่ยวกับทุนมาใช้ในการจัดทำงบการเงิน แบ่งออกเป็น 2 แนวคิดคือ

* แนวคิดเกี่ยวกับ**ทุนทางการเงิน**ซึ่งรวมถึงเงินที่ลงทุนหรือสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนของเจ้าของ
* แนวคิดเกี่ยวกับ**ทุนทางการผลิต** หมายถึงทุนที่อยู่ในรูปของกำลังการผลิตที่สามารถใช้ในการผลิตหรือที่ใช้ผลิตจริงและสามารถวัดได้ในรูปของผลผลิต

งบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statements) คือรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัดผลการดำเนินงานของกิจการภายหลังได้ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลา (งวดบัญชี) หนึ่งแล้ว งบการเงินที่สมบูรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ส่วนประกอบของงบการเงิน

งบการเงินฉบับสมบูรณ์ของกิจการตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1(ปรับปรุง 2555) เรื่องการนำเสนองบการเงิน ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of financial position)
2. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of comprehensive income)
3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ
4. งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement)
5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน
6. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดที่นำมาเปรียบเทียบที่ใกล้ที่สุด เมื่อกิจการได้นำนโยบายบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังหรือการปรับงบการเงินย้อนหลัง หรือเมื่อกิจการมีการจัดประเภทรายการในงบการเงินใหม่

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ คืองบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานสำหรับงวดบัญชีหนึ่งว่ากิจการมีรายได้และค่าใช้จ่ายจำนวนเท่าใด หากกิจการมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายแสดงว่าในงวดบัญชีนั้นมีกำไร

กิจการต้องแสดงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รับรู้ในงวดในงบการเงิน ดังนี้

1. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเพียงงบการเงินเดียว หรือ

2. แยกเป็นสองงบคือ

2.1 งบเฉพาะกำไรขาดทุน

2.2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่ตั้งต้นด้วยกำไรหรือขาดทุนและแสดงองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2555) ได้เปลี่ยนแปลงการนำเสนองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยกำหนดให้แยกรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. รายการที่สามารถกลับรายการรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน เช่น ผลกำไรขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

2. รายการที่ไม่สามารถกลับรายการรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน เช่น กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย หรือส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

****ดูตัวอย่างงบการเงินของ Good Group (International) Limited**

งบแสดงฐานะการเงิน คืองบการเงินที่แสดงฐานะการเงินของกิจการว่า ณ วันที่ระบุในงบแสดงฐานะการเงินนั้น กิจการมีฐานะการเงินเป็นอย่างไร มีสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของเท่ากับเท่าใด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ

*** การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในส่วนของเจ้าของ ซึ่งแสดงรายการต่อไปนี้**

- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับงวด
- สำหรับแต่ละองค์ประกอบของส่วนของเจ้าของ ผลกระทบของการนำนโยบายการบัญชีมาปรับปรุงย้อนหลัง
- สำหรับแต่ละองค์ประกอบของส่วนของเจ้าของ การกระทบยอดระหว่างยอดยกมา ณ วันต้นงวดและวันสิ้นงวด ให้เปิดเผยการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลมาจาก
  - กำไรหรือขาดทุน
  - แต่ละรายการของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
  - รายการกับผู้เป็นเจ้าของจากความสามารถในการเป็นเจ้าของ ซึ่งแสดงเงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้เป็นเจ้าของ

งบกระแสเงินสด คือ งบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเงินสดและรายการที่เทียบเท่าเงินสดของกิจการ งบกระแสเงินสดจะแสดงเงินสดที่ได้รับและเงินสดที่จ่ายออกไป ในงวดบัญชีหนึ่งที่เกิดขึ้นจาก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน คือ การเปิดเผยรายการที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เพื่อให้งบการเงินมีความถูกต้องตามที่ควร หมายเหตุประกอบงบการเงินต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวข้องกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงินต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน นโยบายบัญชีที่กิจการเลือกใช้และข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งต้องเปิดเผยข้อมูลตามลำดับเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจและสามารถเปรียบเทียบกับงบการเงินของกิจการอื่นได้ดังนี้

- ข้อความที่ระบุงบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีอย่างชัดเจนโดยไม่มีเงื่อนไข
- สรุปนโยบายการบัญชีสำคัญที่กิจการเลือกใช้ได้แก่ เกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้ นโยบายการบัญชีอื่นๆ ที่กิจการเลือกใช้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในงบการเงินของกิจการ

- ข้อมูลประกอบแต่ละรายการที่ปรากฏในงบการเงิน โดยเรียงตามลำดับ
- ภาระผูกพันตามสัญญาที่ยังไม่รับรู้ในงบการเงิน เช่น คดีความถูกฟ้องร้องให้ชำระค่าเสียหาย
- หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ประมาณการหนี้สิน
- ข้อมูลที่ไม่ใช้รายการทางการเงิน เช่น วัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของกิจการ
- กระบวนการในการบริหารเงินลงทุนของกิจการ ได้แก่ การรวมกิจการ เพิ่มทุน ลดทุน การเลือกกิจการ
- มติที่ประชุม

ภาพที่ 1-1 แม่บทการบัญชีสำหรับการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

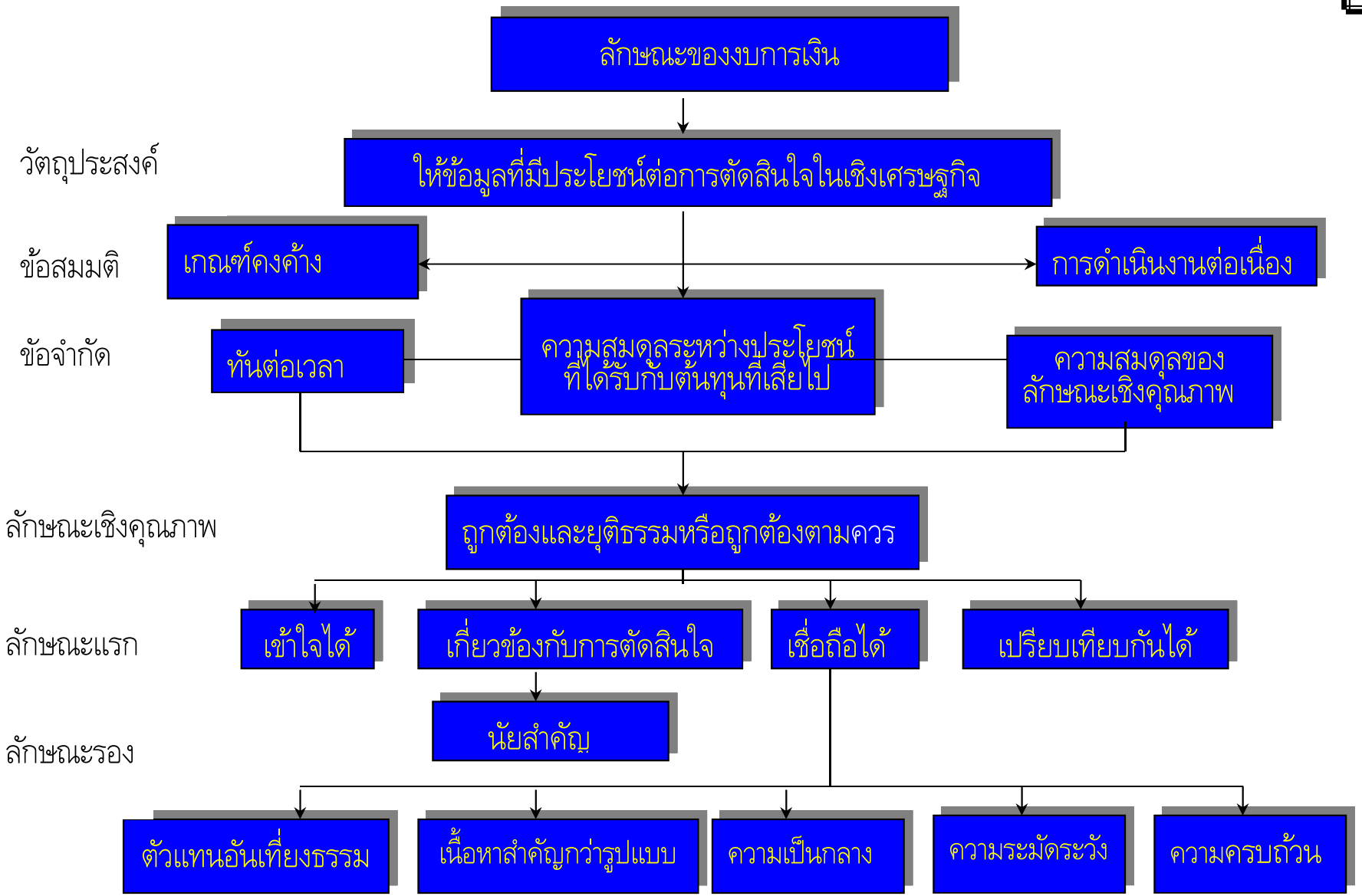

ตัวอย่างที่ 1-1 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแบบขั้นเดียว (จัดประเภทค่าใช้จ่ายตามหน้าที่)

บริษัทนนทรี จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x2

หน่วย : บาท

รายได้:		
ขายสุทธิ		550,000
รายได้อื่น		45,000
รวมรายได้		595,000
ค่าใช้จ่าย:		
ต้นทุนสินค้าขาย	330,000	
ค่าใช้จ่ายในการขาย	73,000	
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	64,500	
ดอกเบี้ยจ่าย	14,400	
ขาดทุนจากการขายเงินลงทุนระยะยาว	5,100	
รวมค่าใช้จ่าย		487,000
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้		122,000
ต้นทุนทางการเงิน		14,400
ภาษีเงินได้		33,600
กำไรสำหรับปี		74,400
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		0
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		74,400
กำไรต่อหุ้น		3.52 บาท

ตัวอย่างที่ 1-2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแบบหลายขั้น (จัดประเภทค่าใช้จ่ายตามหน้าที่)

บริษัทนนทรี จำกัด

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x2

หน่วย : บาท

รายได้จากการขาย			
ขาย			579,500
หัก รับคืนและจำนวนที่ลดให้		18,200	
ส่วนลดจ่าย		11,300	29,500
ขายสุทธิ			550,000
ต้นทุนสินค้าขาย			
สินค้าคงเหลือต้นงวด		40,000	
ซื้อ	340,000		
หัก ส่งคืนและจำนวนที่ได้ลด	(20,000)		
ส่วนลดรับ	(6,800)		
บวก ค่าขนส่งเข้า	11,800		
ซื้อสุทธิ		325,000	
ต้นทุนสินค้าที่มีเพื่อขาย		365,000	
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด		(35,000)	
ต้นทุนสินค้าขาย			330,000
กำไรขั้นต้น			220,000

รายได้อื่น:			
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
ดอกเบี้ยรับ	2,100		
เงินปันผล	5,200		
ค่าเช่า	7,200		
กำไรจากการขายอุปกรณ์	6,500		
กำไรจากการถูกเวนคืนที่ดิน	24,000		45,000
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย			265,000
ค่าใช้จ่ายในการขาย			
เงินเดือนพนักงาน	48,000		
ค่าโฆษณา	12,000		
ค่าขนส่งออก	7,300		
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การขนส่ง	3,000		
ค่าใช้จ่ายในการขายอื่น	2,700	73,000	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร			
เงินเดือนพนักงานบริหาร	27,100		
ค่าสาธารณูปโภค	9,900		
ค่าวัสดุ	7,700		
ค่าประกันภัย	5,800		
ค่าเสื่อมราคาอาคาร	2,500		
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงาน	2,000		
ค่าตัดจำหน่าย	3,200		

หนี้สูญ	4,500		
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไปอื่นๆ	1,800	64,500	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ			
ขาดทุนจากการขายเงินลงทุน			
ระยะยาว		5,100	
รวมค่าใช้จ่าย			142,600
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและ			
ภาษีเงินได้			122,400
ต้นทุนทางการเงิน			14,400
ภาษีเงินได้			33,600
กำไรสำหรับปี			74,400
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			0
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี			74,400
กำไรต่อหุ้น			3.52 บาท

กรณีที่บริษัทมีตราสารที่อาจเปลี่ยนเป็นหุ้นสามัญปรับลด (Dilutive potential ordinary shares) หมายถึง ตราสารที่หากเปลี่ยนเป็นหุ้นสามัญแล้วจะทำให้กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นจากการดำเนินงานต่อเนื่องลดลง (เพิ่มขึ้น) เช่น หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพ ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้น บริษัทต้องแสดงกำไรต่อหุ้นปรับลดเพิ่มเติมด้วย ดังนี้

กำไรต่อหุ้น (บาท)	
ขั้นพื้นฐาน	3.52
ปรับลด	3.10

ตัวอย่างที่ 1-3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัทนนทรี จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x2

หน่วย : บาท

	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม	รวม
ยอดคงเหลือ 1 มกราคม 25x2 ตามที่รายงานในงวดก่อน	50,000	60,000	25,000	45,600	180,600
หัก แก้ไขข้อผิดพลาดจากงวดก่อน - ค่าเสื่อมราคางวดก่อนที่บันทึกไว้ต่ำไป หักผลกระทบของภาษี 2,000 บาท				(3,000)	(3,000)
ยอดคงเหลือ 1 มกราคม 25x2 หลังรายการปรับปรุง	50,000	60,000	25,000	42,600	177,600
บวก กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี				74,400	74,400
หัก ประกาศจ่ายเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ (หุ้นละ 0.80 บาท)				(4,000)	(4,000)

ประกาศจ่ายเงินปันผลหุ้น สามัญ (หุ้นละ 0.60 บาท)				(12,000)	(12,000)
บวก ออกจำหน่ายหุ้นสามัญ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 25x2 (8,000 หุ้น)		40,000	15,000		55,000
ยอดคงเหลือ 31 ธันวาคม 25x2	50,000	100,000	40,000	101,000	291,000

ตัวอย่างที่ 1-4 งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัทนนทรี จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x2

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		22,500	
เงินฝากธนาคาร		40,000	
ลูกหนี้	55,000		
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4,500	50,500	
ตั๋วเงินรับ		26,000	
สินค้าคงเหลือ (ราคาทุนเฉลี่ยหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่า)		35,000	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		10,000	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			184,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทเกษตร จำกัด		41,800	
ที่ดินที่ถือไว้เพื่อก่อสร้างในอนาคต		55,000	
กองทุนขยายโรงงาน		48,700	
ที่ดิน		22,000	

อาคาร	100,000		
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	30,000	70,000	
อุปกรณ์	80,000		
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	20,000	60,000	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		38,500	
สินทรัพย์อื่น		8,000	
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			344,000
รวมสินทรัพย์			528,000

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้		47,400	
ตั๋วเงินจ่าย		12,000	
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		4,200	
เงินเดือนค้างจ่าย		6,400	
ค่านายหน้าค้างจ่าย		1,000	
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		10,000	
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า		7,200	
ค่าเช่ารับล่วงหน้า		4,800	
รวมหนี้สินหมุนเวียน			93,000
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หุ้นกู้ (10%, ครบกำหนด 31 ธันวาคม 25x9)		150,000	
หัก ส่วนต่ำมูลค่าหุ้นกู้		6,000	144,000
รวมหนี้สิน			237,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนชำระแล้ว			

หุ้นบุริมสิทธิ (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท 8% ชนิดสะสมและไม่ร่วมรับ จดทะเบียน 10,000 หุ้น ออกจำหน่ายแล้ว 5,000 หุ้น)	50,000		
หุ้นสามัญ (มูลค่าหุ้นละ 5 บาท จดทะเบียน 25,000 หุ้น ออกจำหน่ายแล้ว 20,000 บาท)	100,000	150,000	
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		40,000	
รวมทุนที่ชำระแล้ว			190,000
กำไรสะสม		8,000	
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย		93,000	101,000
ยังไม่จัดสรร			291,000
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			528,000

ตัวอย่างที่ 1-5 งบกระแสเงินสด

บริษัทนนทรี จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25x2

หน่วย : บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน :		
เงินสดรับจากลูกหนี้	538,700	
ดอกเบี้ยรับ	2,100	
เงินปันผลรับ	5,200	
ค่าเช่ารับ	8,400	
เงินสดรับจากกิจกรรมดำเนินงาน		554,400
เงินสดจ่ายให้กับเจ้าหนี้และพนักงาน	455,900	

ดอกเบี้ยจ่าย	14,200	
ภาษีจ่าย	47,300	
เงินสดจ่ายสำหรับกิจกรรมดำเนินงาน		517,400
เงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน		37,000
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน :		
ซื้อเงินลงทุนระยะสั้น	(18,000)	
ขายเงินลงทุนระยะสั้น	8,000	
ซื้อเงินลงทุนระยะยาว	(14,000)	
ขายเงินลงทุนระยะยาว	10,900	
ซื้อที่ดิน โรงงานและอุปกรณ์	(38,800)	
ขายที่ดิน โรงงานและอุปกรณ์	76,400	
เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		24,500
กระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน :		
เงินกู้ระยะสั้น	23,000	
จ่ายชำระหนี้สินระยะสั้น	(25,000)	
กู้ยืมเงินระยะยาว	50,000	
จ่ายชำระหนี้สินระยะยาว	(110,000)	
ออกจำหน่ายหุ้นสามัญ	55,000	
จ่ายเงินปันผล	(16,000)	
เงินสดสุทธิที่ได้จากกิจกรรมจัดหาเงิน		(23,000)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		38,500
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มค. 25x2		24,000
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31ธค.25x2		62,500

ดอกเบี้ย: แนวคิดของมูลค่าอนาคตและมูลค่าปัจจุบัน

ดอกเบี้ย (Interest) ในทางธุรกิจจะหมายถึงต้นทุนของการใช้เงินตลอดงวดเวลาหนึ่ง ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับทางเศรษฐศาสตร์ที่ให้คำจำกัดความของดอกเบี้ยไว้ว่า ดอกเบี้ยแสดงถึงมูลค่าของเงินตามเวลา (Time value of money)

แนวคิดของดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

- ดอกเบี้ยธรรมดา (Simple interest)
- ดอกเบี้ยทบต้น (Compound interest)

ดอกเบี้ยธรรมดาจะนำไปใช้สำหรับรายการทางธุรกิจที่มีระยะเวลาสั้น (น้อยกว่า 1 ปี) โดยคำนวณจากเงินต้นที่ลงทุน ด้วยสูตรต่อไปนี้

$$i = prt$$

กำหนดให้ i = ดอกเบี้ยธรรมดา

p = เงินต้น

r = อัตราดอกเบี้ย

t = ระยะเวลาที่แสดงเป็นหน่วยเดียวกับอัตราดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยธรรมดา

i = prt = 1,500 × .08 × 3 = 360 บาท

จำนวนเงินสะสม ณ สิ้นปีที่ 3 เท่ากับ 1,500 + 360 = 1,860 บาท

ดอกเบี้ยทบต้น

(1) ปี	(2) เงินต้น		(3) อัตรา		(4) เวลา		(5) ดอกเบี้ยทบต้น	(6) สะสม (2) + (5)
1	1,500.00	×	.08	×	1	=	120.00	1,620.00
2	1,620.00	×	.08	×	1	=	129.60	1,749.60
3	1,749.60	×	.08	×	1	=	139.97	1,889.57
						รวม	389.57	

แนวคิดพื้นฐานของดอกเบี้ย

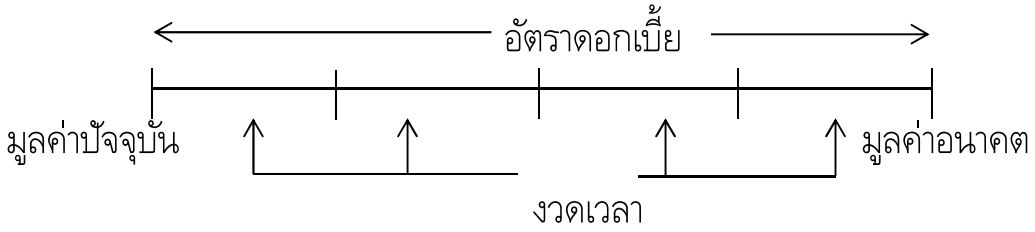

เงินรวมจำนวนเดียว

เงินรวมจำนวนเดียว (Single sum) หรืออาจเรียกว่า Lump-sum จะเกี่ยวข้องกับการคำนวณในเรื่องต่อไปนี้

* การหามูลค่าอนาคตของเงินรวมยอดเดียวที่เหลืออยู่จากการนำเงินฝากสำหรับงวดเวลาหนึ่ง ณ อัตราดอกเบี้ยต่องวดที่กำหนดให้

* การหามูลปัจจุบันของเงินรวมยอดเดียวที่ถูกคิดลด (Discounted) สำหรับงวดเวลาหนึ่ง ณ อัตราดอกเบี้ยต่องวดที่กำหนดให้

มูลค่าอนาคตของเงินยอดเดียว

การคำนวณมูลค่าอนาคตเมื่อสิ้นปีที่ 3 สามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$FV = PV(1+r)^n \qquad (1)$$

กำหนดให้ FV = มูลค่าอนาคตสำหรับเงินรวมยอดเดียว (Future value)

PV = มูลค่าปัจจุบัน (เงินต้น) ของเงินยอดเดียว (Present value)

i = อัตราดอกเบี้ยต่องวดทบต้น

n = จำนวนงวดทบต้น

จากตัวอย่างข้างต้น หากแทนค่าลงในสมการ จะได้มูลค่าอนาคตเท่ากับ

$$FV = PV(1+r)^n$$
$$= 1,500(1+1.08)^3$$
$$= 1,500(1.08)^3$$
$$= 1,500(1.25971)$$
$$= 1,889.57 \text{ บาท}$$

การคำนวณมูลค่าอนาคต นอกจากจะใช้สูตรข้างต้นแล้ว ยังสามารถใช้ตารางทางการเงิน คือ ตารางปัจจัยดอกเบี้ยมูลค่าอนาคต (Future value interest factor) (ตาราง A-1) โดยที่ $(1+r)^n$ = FVIF จากตัวอย่างข้างต้นเป็นตาราง FVIF ที่ i=8%n=3ปี จะได้ค่า 1.2597 และนำไปคูณกับ 1,500 บาท จะได้มูลค่าอนาคตเท่ากับ 1,889.55 บาท ซึ่งสามารถเขียนในลักษณะแผนภาพ ได้ดังนี้

n=3,i =8%

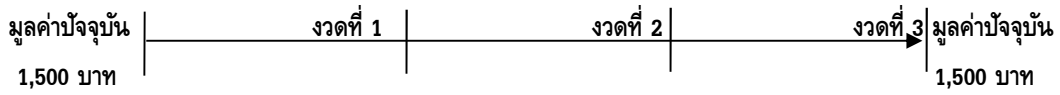

มูลค่าปัจจุบันของเงินยอดเดียว

การคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของเงินยอดเดียว (Present value of a single sum) คือการคิดลด (Discounting) เงินที่จะได้รับในอนาคต จากสูตรที่ 1 สามารถหามูลค่าปัจจุบันของเงินยอดเดียวได้ดังนี้

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n} \qquad (2)$$

$$PV = \frac{1,889.55}{(1.08)^3}$$

$$= \frac{1,889.55}{1.2597}$$

$$= 1,500$$

สูตรที่ 2 สามารถนำมาเขียนใหม่ได้ดังนี้

$$PV = \quad PV \quad = \frac{1}{(1+i)^n}$$

การคำนวณมูลค่าปัจจุบัน นอกจากจะใช้สูตรข้างต้นแล้ว ยังสามารถใช้ตารางทางการเงิน คือตารางปัจจัยดอกเบี้ยมูลค่าปัจจุบัน (Present value interest factor) (ตาราง A-2) โดยที่ $1/(1+i)^n$ = PVIF

จากตัวอย่างข้างต้นเปิดตาราง PVIF ที่ i = 8% n=3 ปีจะได้ค่า 0.7938 และนำไปคูณกับ 1,889.55 บาท จะได้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 1,500 บาท ซึ่งสามารถเขียนในลักษณะแผนภาพ ได้ดังนี้

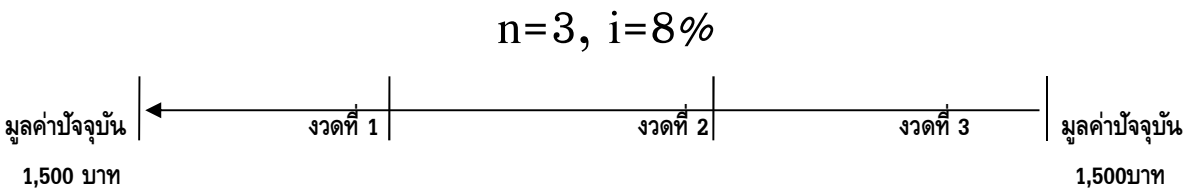

ตัวอย่างการบัญชีสำหรับเงินยอดเดียว

ตัวอย่างที่ 1-6 การหามูลค่าอนาคตของเงินยอดเดียว

ในวันที่ 1 มกราคม 25x5 บริษัทนนทรี จำกัด ฝากเงิน 100,000 บาท เป็นเงินกองทุนเพื่อการก่อสร้าง กองทุนนี้จะได้รับดอกเบี้ยทบต้น 10% ต่อปี ดอกเบี้ยที่ได้รับในแต่ละงวดจะรวมเข้าเป็นเงินกองทุนอีก

1. จำนวนเงินกองทุนปลายปี 25x7 เท่ากับ 100,000(FVIF, 10%,3) = 100,000(1.331)=133,100 บาท
2. ดอกเบี้ยรวมเท่ากับ 133,100 – 100,000 = 33,100 บาท
3. ตารางกองทุนสะสมแสดงได้ดังนี้

วันที่	ดอกเบี้ยรับ	กองทุนคงเหลือ
1 มค. 25x5		100,000 บาท
31 ธค. 25x5	100,000 × .10 = 10,000	110,000 บาท
31 ธค. 25x6	110,000 × .10 = 11,000	121,000 บาท
31 ธค. 25x7	121,000 × .10 = 12,100	133,100 บาท

4. การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนมีดังนี้

1 มกราคม 25x5

เงินกองทุนพิเศษ.....100,000

เงินสด 100,000

ทุกวันที่ 31 ธันวาคม

	25x5	25x6	25x7
เงินกองทุนพิเศษ	10,000	11,000	12,100
รายได้จากการลงทุน	10,000	11,000	12,100

ตัวอย่างที่ 1-7 การคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของเงินยอดเดียว

1. ต้นทุนของเครื่องจักร คำนวณได้ดังนี้

เงินสดจ่าย	25,000	บาท
มูลค่าปัจจุบันของตั๋วเงินจ่าย 50,000(PVIF, 10%,2)		
= 50,000(.8264)	41,320	บาท
ต้นทุนของเครื่องจักร	66,320	บาท

2. การบันทึกรายการซื้อเครื่องจักรทำได้ดังนี้

เครื่องจักร 66,320

เงินสด 25,000

ตั๋วเงินจ่าย 41,320

3. ตารางการจ่ายชำระหนี้ มีดังนี้

วันที่	ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้น (จ่ายเมื่อครบกำหนด)	หนี้สิน (ตั๋วเงินจ่าย)	
		เพิ่มขึ้น	ยอดคงเหลือ
1 มค. 25x5			41,320
31 ธค. 25x5	41,320 ×.10 = 4,132 บาท	4,132	45,452
31 ธค. 25x6	45,452 ×.10 = 4,548*บาท	4,548	50,000

* บวกดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้น 3 บาทเพื่อให้ยอดคงเหลือสิ้นงวดเท่ากับ 50,000 บาท

4. การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป มีดังนี้

	31 ธันวาคม 25x5		31 ธันวาคม 25x6	
ดอกเบี้ยจ่าย	4,132		4,548	
ตั๋วเงินจ่าย		4,132		4,548
ตั๋วเงินจ่าย			50,000	
เงินสด				50,000

เงินงวด

เงินงวด (Annuity) หมายถึงกลุ่มเงินสดที่มีจำนวนเงินและช่วงระยะห่างของการรับหรือจ่ายเท่ากัน เงินงวดมักจะเกิดขึ้นทุกปี ทุกครึ่งปี ทุกไตรมาสหรือทุกเดือน

เงินงวดจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ Ordinary annuity หมายถึงเงินงวดที่มีจำนวนเงินเท่ากัน และเกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดแต่ละงวด เงินงวดอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า Annuity due หมายถึงเงินงวดที่มีจำนวนเท่ากันและเกิดขึ้น ณ วันต้นงวด

เงินงวดที่มีกระแสเงินสดเกิดขึ้นปลายงวด

มูลค่าอนาคตของ Ordinary annuity

$$FVIFA = \frac{(1+i)^n - 1}{i} \qquad (3)$$

โดยที่ FVIFA (Future value interest factor for annuity) คือ ปัจจัยดอกเบี้ยมูลค่าอนาคตของเงินงวด 1 บาท

หากต้องการหามูลค่าอนาคตของเงินงวด 1 บาท อัตราดอกเบี้ย 8% ระยะเวลา 6 งวด หรือ $FVA_{8\%,6}$ ก็แทนค่าลงไปในสูตรที่ 3 ดังนี้

$$FVIFA = \frac{(1+8)^{n} - 1}{.08}$$

$$FVIFA = \frac{1.58687 - 1}{.08}$$

FVIFA = 7.33588 หรือ 7.34

มูลค่าปัจจุบันของ Ordinary annuity

มูลค่าปัจจุบันของ Ordinary annuity (PVA) คือจำนวนเงินเทียบเท่าในปัจจุบันของกลุ่มเงินสดจ่าย (หรือรับ) ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยมีข้อสมมติว่าการจ่ายเงินจะเกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาห่างเท่ากัน และ ณ อัตราดอกเบี้ยคงที่

$$PVA = \frac{1 - \frac{1}{(1+i)^{n}}}{i} \qquad (4)$$

$$PVA = \frac{1 - \frac{1}{(1+0.8)^{6}}}{.08}$$

$$PVA = \frac{1 - \frac{1}{(1.58687)}}{.08}$$

$$PVA = \frac{1 - .63017}{.08}$$

$$PVA = 4.62288 = 4.62$$

เงินงวดที่มีกระแสเงินสดเกิดขึ้นต้นงวด

มูลค่าอนาคตของ Annuity due

มูลค่าอนาคตของเงินงวดชนิดที่เป็น Annuity due จะแตกต่างกับมูลค่าอนาคตของ Ordinary annuity ดังนี้

ลักษณะ	ชนิดของมูลค่าเงินงวดในอนาคต	
	FVA-Ordinary	FVAD-Due
1. เวลาการจ่ายในแต่ละงวด	สิ้นงวดเวลาแต่ละงวด	เริ่มงวดแต่ละงวด
2. จำนวนที่จ่ายชำระ	สาม } n=3	สาม } n=3
3. จำนวนงวดของดอกเบี้ยทบต้น (j)	สอง } j=2	สาม } j=3

ภาพที่ 1-2 เปรียบเทียบการหาอนาคตระหว่าง Ordinary annuity และ Annuity due ($FVA_{10\%3}$) กับ ($FVAD_{10\%3}$)

มูลค่าอนาคตของ Ordinary annuity (FVA)-จ่ายหรือรับชำระเงินเมื่อสิ้นงวดแต่ละงวด (ตาราง A-3)

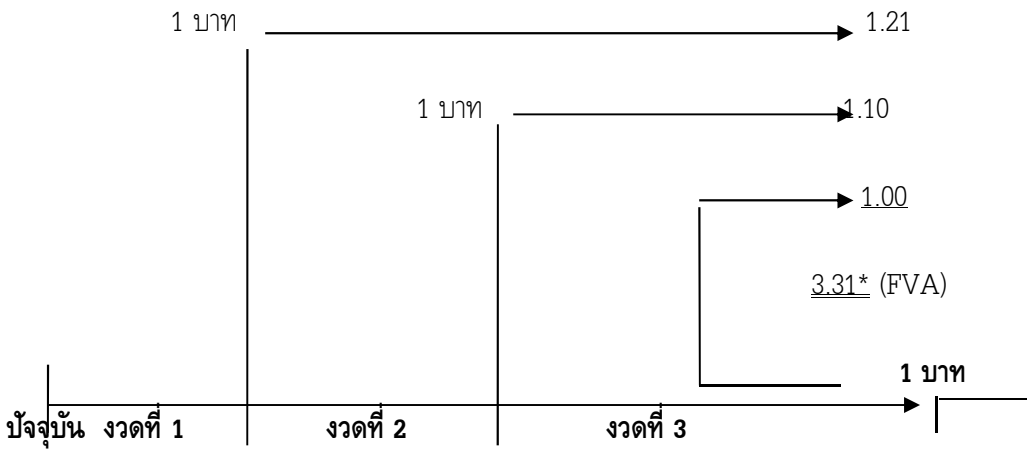

*การจ่ายเงินครั้งแรกจะคิดดอกเบี้ยเป็นเวลาสองงวด การจ่ายเงินครั้งที่สองจะคิดดอกเบี้ยเป็นเวลาหนึ่งงวดและการจ่ายเงินครั้งสุดท้ายจะไม่คิดดอกเบี้ยเนื่องจาก ณ วันสิ้นงวดพอดี

มูลค่าอนาคตของ Annuity due (FVAD) – จ่ายหรือรับชำระเงินเมื่อต้นงวดแต่ละงวด

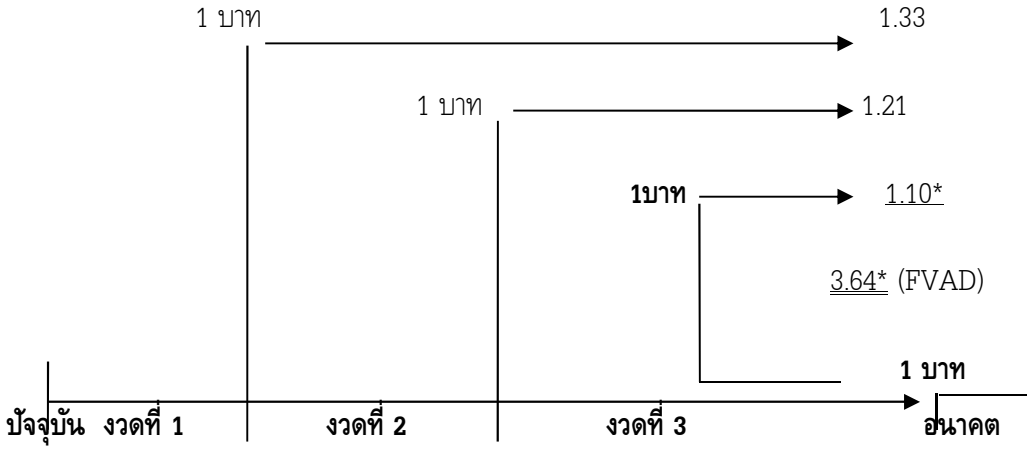

* การจ่ายเงินครั้งแรกจะคิดดอกเบี้ยเป็นเวลาสามงวด การจ่ายเงินครั้งที่สองจะคิดดอกเบี้ยเป็นเวลาสองงวด และการจ่ายเงินครั้งที่สามเป็นเวลาหนึ่งงวดเนื่องจากการจ่ายเกิดขึ้น ณ วันต้นงวด

มูลค่าอนาคตของ Ordinary annuity ที่แสดงในภาพที่ 1-2 จะเกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินสามงวด แต่จะคิดดอกเบี้ยเพียงสองงวดเท่านั้น ในขณะที่ Annuity due จะจ่ายเงินสามงวดและคิดดอกเบี้ยสามงวด FVA และ FVAD มีความสัมพันธ์กันดังนี้คือ

$$FVA \times (1+i) = FVAD$$

หากทราบค่า FVA ก็สามารถ FVAD ได้โดยคูณด้วย (1+i) ดังนั้น ในภาพที่ 1-2 การหา FVAD สามารถทำได้ดังนี้

$$(FVAD_{10\%,3}) = (FVA_{10\%}) \times (1+10) = 3.3100(1.1) = 3.64$$

มูลค่าปัจจุบันของ Annuity due

มูลค่าปัจจุบันของเงินงวดชนิดที่เป็น Annuity due จะแตกต่างกับมูลค่าปัจจุบันของ Ordinary annuity ดังนี้

ลักษณะ	ชนิดของมูลค่าเงินงวดในอนาคต	
	FVA-Ordinary	FVAD- Due
1. เวลาการจ่ายในแต่ละงวด	สิ้นงวดเวลาแต่ละงวด	เริ่มงวดแต่ละงวด
2. จำนวนครั้งที่จ่ายชำระ (n)	สาม } n=3	สาม } n=3
3. จำนวนงวดของการคิดลด (j)	สาม } j=3	สอง } j=2

ดังนั้นแสดงความสัมพันธ์ของค่าสองได้ดังนี้

$$PVA \times (1+i) = PVAD$$

ภาพที่ 1-3 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันระหว่าง Ordinary annuity และ Annuity due ($PVA_{10\%,3}$) กับ ($PVAD_{10\%,3}$)

มูลค่าปัจจุบันของ Ordinary annuity (PVA) – จ่ายหรือรับชำระเงินเมื่อสิ้นงวดแต่ละงวด (ตาราง A-4)

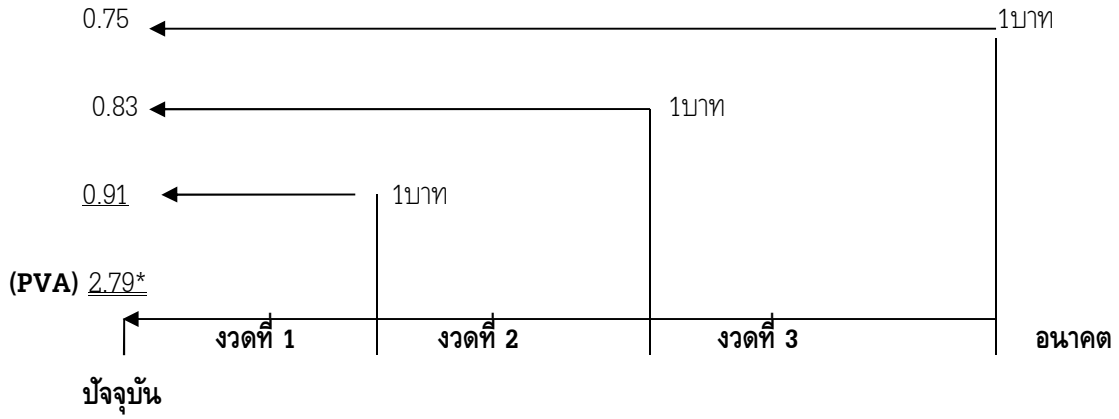

*การจ่ายเงินครั้งแรกจะคิดลดเป็นเวลาหนึ่งงวด การจ่ายเงินครั้งที่สองจะคิดเป็นเวลาสองงวดและการจ่ายเงินครั้งที่สามจะคิดลดเป็นเวลาสามงวด

มูลค่าปัจจุบันของ Annuity due (PVAD) - จ่ายหรือรับชำระเงินเมื่อต้นงวดแต่ละงวด

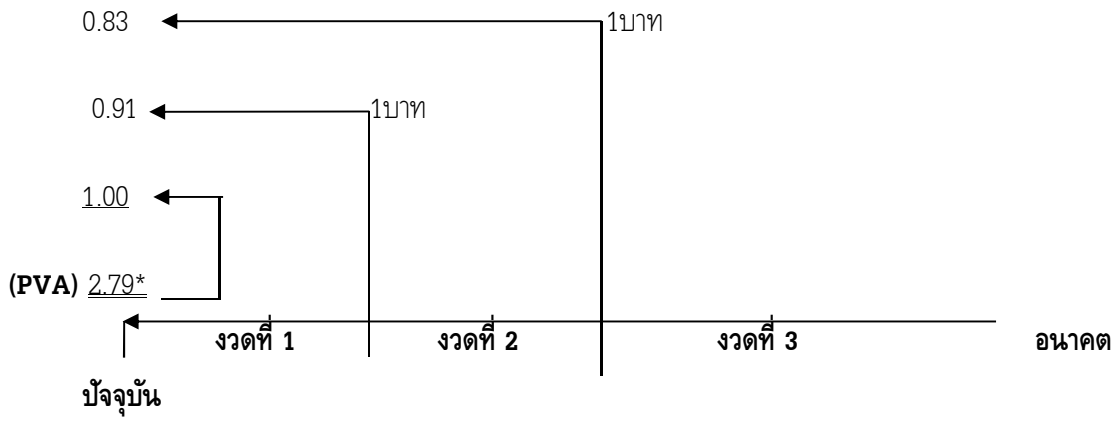

*การจ่ายเงินครั้งแรกจะไม่คิดลด การจ่ายเงินครั้งที่สองจะคิดลดเป็นเวลาหนึ่งงวด และการจ่ายเงินครั้งที่สามจะคิดลดเป็นเวลาสองงวด

หากทราบ PVA PVAD ได้โดยคูณด้วย (1+i) ดังนั้นในภาพที่ 1-2 การหา PVAD สามารถทำได้ดังนี้

$(PVAD_{10\%,3}) = (PVA_{10\%,3})$ x (1+10) = 2.49(1.1) 2.74

ตัวอย่างที่ 1-8 การคำนวณหามูลค่าอนาคตของเงินงวดชนิด Ordinary annuity

1. เงินงวดในข้อนี้เข้าข่าย Ordinary annuity เนื่องจากมีการฝากเงินทุกสิ้นงวดเป็นเวลา 3 ปีด้วยกัน ระยะเวลาของการนำเงินฝากแสดงได้ดังนี้

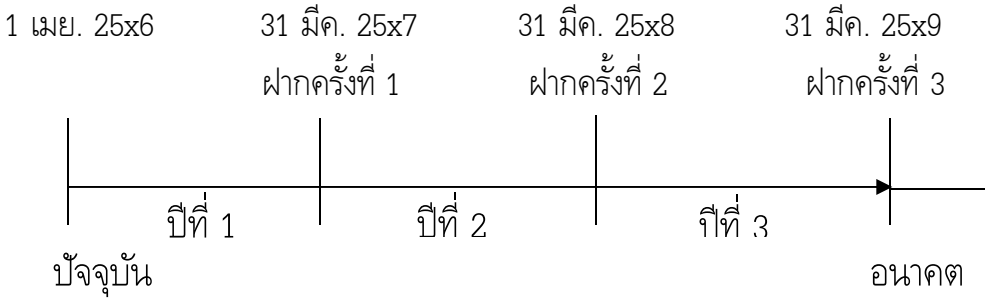

จำนวนครั้งที่จ่ายเงิน = 3 FVA คงเหลือของกองทุน

จำนวนงวดที่คิดดอกเบี้ยทบต้น = 2

2. จำนวนเงินกองทุน ณ สิ้นปีที่สาม คำนวณได้โดยใช้ตาราง A-3 ดังนี้

10,000 (FVA, 10%,3)= 10,000(3.3100) = 33,100 บาท

3. ตารางแสดงกองทุนสะสมในแต่ละปีดังนี้ หน่วย:บาท

วันที่	ฝากเงินสด	รายได้ดอกเบี้ย	เงินกองทุน	
			เปลี่ยนแปลง	คงเหลือ
31 มีค. 25x7	10,000		+ 10,000	10,000
31 มีค. 25x8	10,000	10,000(.10)=1,000	+ 11,000	21,000
31 มีค. 25x9	10,000	21,000(.10)=2,100	+ 12,100	33,100
	30,000	3,100	33,100	

4. การบันทึกรายการในสมุดรายวันสิ้นปี 31 มีนาคม ทำได้ดังนี้

	25x7	25x8	25x9
เงินกองทุนไถ่ถอนหนี้สิน	10,000	11,000	12,100
เงินสด	10,000	10,000	10,000
รายได้ดอกเบี้ย		1,000	2,100

5. การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปเมื่อถอนเงินออกจากกองทุนในวันที่ 31 มีนาคม 25x9 มีดังนี้

เงินสด (หรือหนี้สิน).....33,100

เงินกองทุนไถ่ถอนหนี้สิน..... 33,100

ตัวอย่างที่ 1-9 การคำนวณหามูลค่าอนาคตของเงินงวดชนิด Annuity due

1. ลักษณะของการนำเงินเข้าฝากนี้เข้าข่าย Annuity due เนื่องจากนำฝากทุกต้นงวดของแต่ละปี ระยะเวลาของการนำเงินฝากแสดงได้ดังนี้

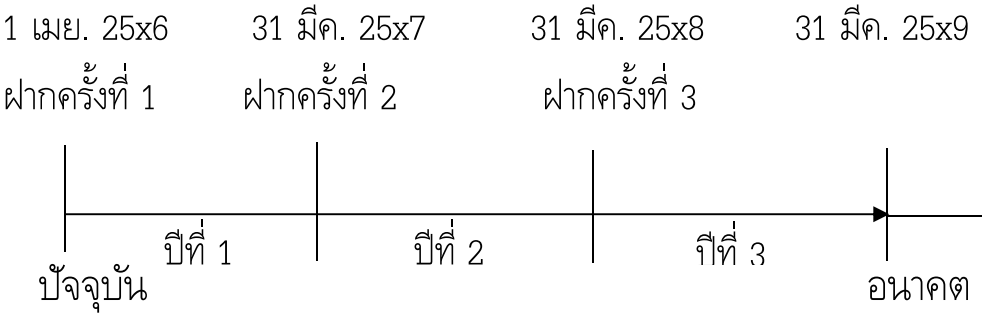

จำนวนครั้งที่จ่ายเงิน = 3 FVA คงเหลือของกองทุน

จำนวนงวดที่คิดดอกเบี้ยทบต้น = 3

2. การคำนวณทำได้ดังนี้

FVAD = 10,000 (FVA, 10%,3) × (1+i) = 10,000 x 3.3100 × 1.1 = 36,410 บาท

3. ตารางแสดงกองทุนสะสมในแต่ละปีดังนี้

วันที่	ฝากเงินสด	รายได้ดอกเบี้ย	เงินกองทุน	
			เปลี่ยนแปลง	คงเหลือ
1 เมย. 25x6	10,000		+ 10,000	10,000
31 มีค.25x7		10,000(.10) = 1,000	+ 1,000	11,000
1 เมย. 25x7	10,000		+ 10,000	21,000
31 มีค 25x8		21,000(.10) = 2,100	+ 2,100	23,100

1 เมย. 25x8	10,000		+ 10,000	33,100
31 มีค 25x9	_____	33,100(.10) = 3,310	+ 3,310	36,410
รวม	30,000	6,410	36,410	

4. การบันทึกรายการในสมุดรายวัน ณ วันสิ้นปี 31 มีนาคม ทำได้ดังนี้

	25x6	25x7	25x8	25x9
เงินกองทุนไถ่ถอนหนี้สิน	10,000	11,000	12,100	3,310
เงินสด	10,000	10,000	10,000	
รายได้ดอกเบี้ย		1,000	2,100	3,310

5. การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปเมื่อถอนเงินออกจากกองทุนในวันที่ 31 มีนาคม 25x9 มีดังนี้

เงินสด (หรือหนี้สิน).....36,410

เงินกองทุนไถ่ถอนหนี้สิน..... 36,410

ตัวอย่างที่ 1-10 การคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของเงินงวดชนิด Ordinary annuity

1. เงินที่จ่ายชำระนี้มีลักษณะเป็น Ordinary annuity เนื่องจากการจ่ายชำระ 3 ปี เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวด 31 มีนาคมตลอดทั้งสามปี ระยะเวลาของ Ordinary annuity เป็นดังนี้

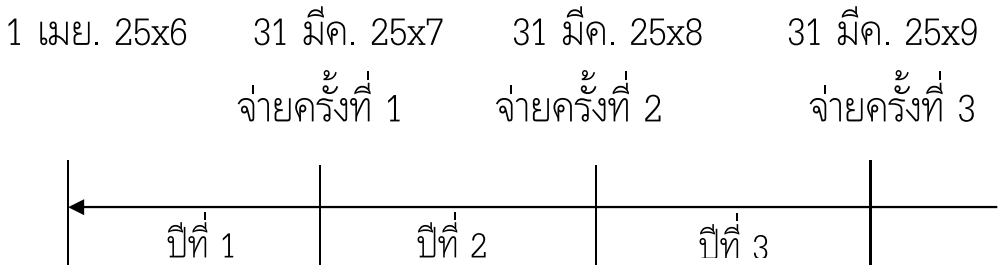

มูลค่าปัจจุบัน 15,000 บาท

จำนวนครั้งที่จ่ายชำระ = 3

จำนวนงวดที่คิดลด = 3

2. มูลค่าปัจจุบันของเงินที่จ่ายสามงวด ได้จากการเปิดค่าในตาราง A-4 ดังนี้

   6,032 (PVA, 10%, 3) = 6,032(2.4869) = 15,000 บาท

3. จำนวนที่จ่ายชำระเท่ากันในแต่ละครั้ง คำนวณได้ดังนี้

   15,000 ÷ (PVA, 10%, 3) = 15,000 ÷ 2.4869 = 6,032 บาท

4. ตารางการจ่ายชำระเงิน มีดังนี้ หน่วย:บาท

วันที่	จ่ายชำระ เงินสด	ดอกเบี้ยจ่าย	หนี้สิน เปลี่ยนแปลง	หนี้สิน คงเหลือ
1 เมย 25x6				15,000
31มีค 25x7	6,032	15,000(.10) = 1,500	- 4,532	10,468
31มีค 25x8	6,032	10,468(.10) = 1,047	- 4,985	5,483
31มีค 25x9	6,032	5,483(.10) = 549	- 5,483	0
รวม	18,096	3,096	15,000	

5. การบันทึกบัญชีเพื่อจ่ายเงินทุกวันที่ 31 มีนาคม มีดังนี้

	25x7	25x8	25x9
ดอกเบี้ยจ่าย	1,500	1,047	549
หนี้สิน	4,532	4,985	5,483
เงินสด	6,032	6,032	6,032

ตัวอย่างที่ 1-11 การคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของเงินงวดชนิด Annuity due

1. การจ่ายชำระหนี้เข้าลักษณะของ Annuity due เนื่องจากการจ่ายชำระเกิดขึ้น ณ วันต้นงวด ระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้แสดงได้ดังนี้

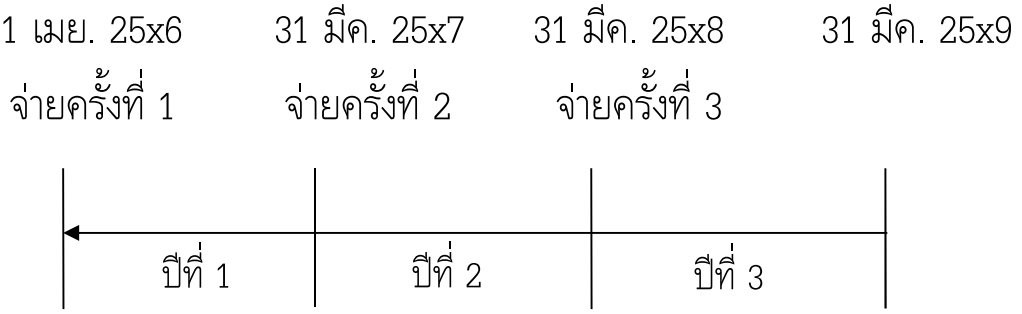

PVAD จำนวนครั้งที่จ่ายชำระ = 3

จำนวนงวดที่คำนวณดอกเบี้ยทบต้น = 2

2. มูลค่าปัจจุบันของเงินที่จ่ายสามงวด ได้จากการเปิดค่าในตาราง A-4 ดังนี้

PVAD = 5,483 (PVA, 10%,3) × (1+i) = 5,483 × [2.4869 × 1.1] = 15,000 บาท

3. จำนวนที่จ่ายชำระเท่ากันในแต่ละครั้ง คำนวณได้ดังนี้

$$15{,}000 \div [2.4869 \times 1.1] = 15{,}000 \div 2.73559 = 5{,}483 \text{ บาท}$$

4. ตารางการจ่ายชำระเงิน มีดังนี้ หน่วย:บาท

วันที่	เงินที่จ่ายชำระ	ดอกเบี้ยจ่าย	หนี้สิน	
			เปลี่ยนแปลง	คงเหลือ
1 เมย 25x6				15,000
1 เมย 25x6	5,483		- 5,483	9,517
31 มีค 25x7		9,517 (.10) = 952	+ 952	10,469
1 เมย 25x7	5,483		- 5,483	4,986
31 มีค 25x8		4,986 (.10) = 497	+ 497	5,483
1 เมย 25x8	5,483	——	- 5,483	0
รวม	16,449	1,449	15,000	

5. การบันทึกบัญชีเพื่อจ่ายเงินทุกวันที่ 1 เมษายน มีดังนี้

	25x7	25x8	25x9
ดอกเบี้ยจ่าย		952	497
หนี้สิน	5,483	4,531	4,986
เงินสด	5,483	5,483	5,483